Pohjola tilastoina 2016

Pohjoismaiden
ministerineuvosto

Pohjola tilastoina 2016

Toimittajat: Klaus Munch Haagenen, Danmarks Statistik
(Tanskan tilastokeskus),
Ulla Agerskov, Pohjoismaiden ministerineuvosto.
Tietokanta: Troels A. Vestergaard, Danmarks Statistik
(Tanskan tilastokeskus)

ANP 2016:760

ISBN 978-92-893-4690-0 (PRINT)

ISBN 978-92-893-4691-7 (PDF)

<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2016-760>

ISSN 2414-6587 (ONLINE)

ISSN 2414-6579 (PRINT)

© Pohjoismaiden ministerineuvosto 2016

Kuvat: Scanpix

Paino: Rosendahls

Painos: 500

Printed in Denmark

5041 0457
Ecolabelled Printed Matter

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimpia alueellisia yhteistyömuotoja. Yhteistyön piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi, Suomi ja Tanska sekä Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti. Pohjoismaista yhteistyötä tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Pohjoismaisen yhteisön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroopassa.

Pohjoismainen yhteistyö pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alueellisia etuja ja arvoja globaalissa maailmassa. Maiden yhteiset arvot lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisimmista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Pohjola tilastoina 2016

Lisää tilastoja osoitteessa
www.norden.org/tietoa

Esipuhe

Pohjoismaat ovat yksittäin pieniä, mutta yhdessä niiden merkitys kasvaa. Tiesitkö, että Pohjola muodostaa maailman kahdenneksitoista suurimman talouden, kun maiden bruttokansantuotteet lasketaan yhteen? Tai että Pohjola on pinta-alaltaan suurempi kuin Intia, mikä tekee Pohjolasta maailman seitsemänneksi suurimman alueen?

Pohjola tilastoina 2016 antaa pienen katsauksen lukuihin, jotka kuvaavat Pohjolan yhteiskuntia. Tiesitkö esimerkiksi, että islantilaiset käyvät teatterissa kaksi kertaa niin usein kuin norjalaiset, tanskalaiset ja ruotsalaiset?

Mikäli haluat tutustua pohjoismaisiin tilastoihin tarkemmin, vieraile osoitteessa www.norden.org/tietoa. Sivustolta pääsee esimerkiksi pohjoismaiseen tilastopankkiin, jossa on lisää mielenkiintoisia lukuja vertailtavaksi.

Mukavia lukuhetkiä!

Symbolit

Ei yhtään	-
Vähemmän kuin puolet	0
Tieto ei ole sovellettavissa	.
Tieto puuttuu	..
Linkki tietokantaan

Maakoodit

Tanska	DK
Färsaaret	FO
Grönlanti	GL
Suomi	FI
Ahvenanmaa	AX
Islanti	IS
Norja	NO
Ruotsi	SE
Pohjoismaat	NR
Euroalue	EA
Euroopan unioni	EU

Sisältö / aihealueet

Pohjoismaat	8
Pohjoismaat kansainvälisissä yhteyksissä	10
Ilmasto ja energia	16
Työmarkkinat	24
Tutkimus ja koulutus	32
Innovaatio ja luovuus	40
Sosiaalipalvelut ja yhdenvertaisuus	46
Luottamus ja avoimuus	52
Talous	58

Pohjoismaat

Tanska

Pinta-ala km²

43 561

Väkiluku

5 707 251

Valtiomuoto

Perustuslaillinen monarkia

Valtionpäämies

Kuningatar Margareeta II

Pääkaupunki

1 280 371 (Kööpenhamina)

Färsaaret

Pinta-ala km²

1 396

Väkiluku

48 704

Valtiomuoto

Itsehallinto, osa Tanskan kuningaskuntaa

Valtionpäämies

Kuningatar Margareeta II

Pääkaupunki

20 521 (Tórshavn)

Grönlanti

Pinta-ala km²

2 166 086

Väkiluku

55 847

Valtiomuoto

Itsehallinto, osa Tanskan kuningaskuntaa

Valtionpäämies

Kuningatar Margareeta II

Pääkaupunki

17 316 (Nuuk)

Ruotsi

Pinta-ala km²

447 435

Väkiluku

9 851 017

Valtiomuoto

Perustuslaillinen monarkia

Valtionpäämies

Kuningas Kaarle XVI Kustaa

Pääkaupunki

2 231 439 (Tukholma)

SuomiPinta-ala km²

338 430

Väkiluku

5 487 308

Valtiomuoto

Tasavalta

Valtionpäämies

Presidentti Sauli Niinistö

Pääkaupunki

1 122 101 (Helsinki)

ÅhvenanmaaPinta-ala km²

1 581

Väkiluku

28 916

Valtiomuoto

Itsehallinto, osa Suomen tasavaltaa

Valtionpäämies

Presidentti Sauli Niinistö

Pääkaupunki

11 461 (Maarianhamina)

NorjaPinta-ala km²

323 781

Väkiluku

5 213 985

Valtiomuoto

Perustuslaillinen monarkia

Valtionpäämies

Kuningas Harald V

Pääkaupunki

1 252 923 (Oslo)

IslantiPinta-ala km²

103 492

Väkiluku

332 529

Valtiomuoto

Tasavalta

Valtionpäämies

Presidentti Guðni Jóhannesson

Pääkaupunki

213 619 (Reykjavik)

AVAINLUVUT 2015*

Pohjoismaat kansainvälisissä yhteyksissä

*2015 tai uusin saatavilla oleva luku. Tässä taulukossa Pohjoismaat käsittävät Islannin, Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan. EU: Euroopan unionin 27 tai 28 jäsenmaata 1. tammikuuta 2013 tai 1. tammikuuta 2014 lähtien. PPS: Purchasing power standards – ostovoimapariteetti, jonka avulla maiden välisiä hintaeroja on mahdollista vertailla eri hintatasosta huolimatta.

Kokonaispinta-ala

1 000 km²

Väkiluku

(miljoonaa)

POHJOISMAAT

27

EU

509

JAPANI

127

YHDYSVALLAT

321

Asukastiheys

(asukkaita/km²)

POHJOISMAAT

17

EU

118

JAPANI

336

YHDYSVALLAT

33

Kokonaishedelmällisyysluku

POHJOISMAAT

1,8

EU

1,6

JAPANI

1,4

YHDYSVALLAT

1,9

Keskimääräinen elinikä

(vuotta)

BKT

(mrd. Yhdysvaltain dollaria)

BKT asukasta kohden

(ostovoimakorjattu,
Yhdysvaltain dollaria)

BKT vuosikasvu

(prosenttia)

POHJOISMAAT

2,2

EU

2,0

JAPANI

0,5

YHDYSVALLAT

2,4

Kokonaisveroaste

(prosenttia BKT:sta)

Tuonti ja vienti

(mrd. Yhdysvaltain dollaria)

Vuoden 1995 jälkeen Pohjoismaiden taloudet ovat lähes kaksinkertaistuneet samaan aikaan, kun hiilidioksidipäästöt ovat supistuneet lähes 20 prosenttia.

Ilmasto ja energia

Pohjoismaiden pääkaupunkien keskilämpötila

Tempo1. Tanska, Grönlanti ja Ahvenanmaa: tiedot vuodelta 1990–2014. Islanti: tiedot vuodelta 1997–2015.

Kasvihuonekaasupäästöt asukasta kohden

Indic302 ja Popu02

Kotimainen energiantuotanto 2014

Pohjola

Enero6

EU28

Enero6

Energialähteet 2014

Pohjola

Eneros

EU28

Eneros

Energian loppukulutus 2014

Pohjola

Ener10

EU28

Ener10

Ympäristökuormituksen irtikykentä talouskasvusta

Indic401

Ympäristöverot

Publ15

Luomuviljely

Area02 ja Oeko01. Peltoala yhteensä: pellot, pysyvät nurmet ja laitumet. Ruotsi: vuoden 2000 tiedot ovat vuodelta 2002. Ahvenanmaa: vain peltomaata.

Kaksi kolmasosaa Pohjoismaiden naisista käy kokopäivätyössä.

Työmarkkinat

Työllisyysaste 2015

Worko2. Ahvenanmaa: tiedot vuodelta 2011. Grönlanti, Färsaaret ja EU28: tiedot vuodelta 2014.

Työvoima sukupuolen mukaan 2015

Pohjola

EU28

Worko2

Työttömyysaste

Workoz

Nuorten työttömyysaste 2015

Workoz

Poissaolo työstä vähintään viikon sairauden vuoksi

Socio2

Poissaolo työstä vähintään viikon sairauden vuoksi 2014

Socio2

Äitiys- ja isyysvapaa

Socio4

Prosenttia miesten käyttämiä isyysvapaita

Socio4

Vuotuiset mediaanitulot 2015

Incoo2. Ruotsi: tiedot vuodelta 2014. PPS: Purchasing power standards – ostovoimapariiteetti, jonka avulla maiden välisiä hintaeroja on mahdollista vertailla eri hintatasosta huolimatta.

Pohjoismaissa on lääkäreitä nykyään kolme kertaa enemmän asukasta kohden kuin 60-luvulla.

Tutkimus ja koulutus

Koulutustaso (ikäryhmä 25–74 vuotta) 2015

Pohjola

Educo1

EU28

Educo1

Koululaisten osaaminen, PISA 2012

Lukutaito		Matematiikan osaaminen		Luonnontieteen osaaminen	
Japani	538	Etelä-Korea	554	Japani	547
Etelä-Korea	536	Japani	536	Suomi	545
Suomi	524	Sveitsi	531	Viro	541
Kanada	523	Alankomaat	523	Etelä-Korea	538
Irlanti	523	Viro	521	Puola	526
Puola	518	Suomi	519	Kanada	525
Viro	516	Kanada	518	Saksa	524
Uusi-Seelanti	512	Puola	518	Alankomaat	522
Australia	512	Belgia	515	Irlanti	522
Alankomaat	511	Saksa	514	Australia	521
Belgia	509	Itävalta	506	Uusi-Seelanti	516
Sveitsi	509	Australia	504	Sveitsi	515
Saksa	508	Slovenia	501	Yhd. kuningask.	514
Ranska	505	Irlanti	501	Slovenia	514
Norja	504	Uusi-Seelanti	500	Tšekki	508
Yhd. kuningask.	499	Tanska	500	Itävalta	506
Yhdysvallat	498	Tšekki	499	Belgia	505
Tanska	496	Ranska	495	OECD	501
OECD	496	OECD	494	Ranska	499
Tšekki	493	Yhd. kuningask.	494	Tanska	498
Italia	490	Islanti	493	Yhdysvallat	497
Itävalta	490	Luxemburg	490	Espanja	496
Unkari	488	Norja	489	Norja	495
Portugali	488	Portugali	487	Unkari	494
Espanja	488	Italia	485	Italia	494
Luxemburg	488	Espanja	484	Luxemburg	491
Israel	486	Slovakia	482	Portugali	489
Islanti	483	Yhdysvallat	481	Ruotsi	485
Ruotsi	483	Ruotsi	478	Islanti	478
Slovenia	481	Unkari	477	Slovakia	471
Kreikka	477	Israel	466	Israel	470
Turkki	475	Kreikka	453	Kreikka	467
Slovakia	463	Turkki	448	Turkki	463
Chile	441	Chile	423	Chile	445
Meksiko	424	Meksiko	413	Meksiko	415

■ PISA01

Yliopisto- ja korkeakouluopiskelijat

Educo2 ja Popuoz

Educo2 ja Popuoz

Taloudellinen tuki opiskelijoille 2015

Educo7

Filosofian tohtorit 2014

Phdgo2. EU28: tiedot vuodelta 2013.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan henkilöstö

Redeo4

Valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot

Redeo1

Uudet yritykset

Entpoz

Vuodesta 2000 alkaen muut mediat kuin kirjat ovat Pohjoismaissa kasvattaneet osuuttaan 20–80 prosenttia, kun samanaikaisesti kirjailinoiden määrä on laskenut 10–20 prosenttia.

Innovaatio ja luovuus

Patentit 2015

Miljoonaa asukasta kohti

Pateo1

Työllisyys kulttuurialalla

Prosenttia työvoimasta

Cult23

Kulttuurin ja vapaa-ajan toiminnan julkinen rahoitus 2014

Euroa asukasta kohden

Cult2o. Färsaaret: tiedot vuodelta 2009. Grönlanti: tiedot vuodelta 2012.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toiminnan julkinen rahoitus

Indeksi 2000=100

Cult2o

Elokuvaensi-illat 2015

Prosenttia pohjoismaisista elokuvaensi-illoista

Cultos

Elokuvaensi-illat 2015

Cultos

Teatterikäynnit 2015

■ Cult15. Islanti ja Grönlanti: tiedot vuodelta 2014. Ruotsi: tiedot vuodelta 2010.

Pohjoismaalaisten naisten elinajanodote on nyt 84 vuotta. 60-luvun alussa naisten elinajanodote oli "vain" 74 vuotta.

Sosiaalipalvelut ja yhdenvertaisuus

Gini-kerroin

■ Gini01. Färsaaret: vuoden 2005 tiedot ovat vuodelta 2009. Ahvenanmaa: vuoden 2014 tiedot ovat vuodelta 2013.

Köhyysriski 2014

25 Prosenttia kotitalouksista

■ Riip01

Toimeentulotuen saajat

☞ Soci12. Färösaaret: vuoden 2013 tiedot ovat vuodelta 2011.
Suomi ja Norja: vuoden 2013 tiedot ovat vuodelta 2012.

Sosiaalimenojen rahoituksen lähteet 2013

☞ Soexo6

Sukupuolten palkkaero (miesten eduksi)

Indic109

Kansallisiin parlamentteihin valitut, viimeisimmät vaalit

Eleo3

Hyväksytyt äänet kaksissa viimeisimmissä kansallisissa vaaleissa

Eleo1

Viime vuosina Pohjoismaihin tehtyjen
turvapaikkahakemusten määrä
on vaihdellut 45 000 ja 75 000
vuosittaisen hakemuksen välillä.

Luottamus ja avoimuus

Siirtolaisuus Pohjoismaista 2015

Migro2. Suomi: tiedot vuodelta 2014.

Maahanmuutto Pohjoismaihin 2015

Migro1

Turvapaikkahakemukset Pohjoismaissa 2015

Hakemusten osuus

Migro4

Turvapaikkahakemukset ja myönteiset päätökset Pohjoismaissa

Migro4

Ilman huoltajaa turvapaikkaa hakevat lapset

Migros

Viidesosa Pohjoismaiden ulkomaankaupasta on kauppaa muiden Pohjoismaiden kanssa.

Talous

AVAINLUVUT 2015*

Talous

Työttömyys (prosenttia)

■ Key01. *2015 tai uusin saatavilla oleva luku. EA19: 19 EU:n jäsenvaltiota, jotka olivat ottaneet 1. tammikuuta 2015 mennessä euron valuutakseen.

Taloudellinen kasvu

(prosenttia)

1,2

0,2

4,0

1,6

4,1

Vaihtotaseen ylijäämä

(prosenttia BKT:sta)

7,0

0,1

4,2

8,7

5,8

Korko

(prosenttia)

0,7

0,7

6,3

1,6

0,7

Julkisen sektorin ylijäämä

(prosenttia BKT:sta)

-2,1

-2,7

-0,5

5,7

0,0

Kuluttajahintojen nousu

(2014–2015, prosenttia)

0,2

-0,2

0,3

2,0

0,7

BKT henkeä kohti

Indic102. PPS: Purchasing power standards – ostovoimapariteetti, jonka avulla maiden välisiä hintaeroja on mahdollista vertailla eri hintatasosta huolimatta.

Indic102. PPS: Purchasing power standards – ostovoimapariteetti, jonka avulla maiden välisiä hintaeroja on mahdollista vertailla eri hintatasosta huolimatta.

BKT – reaalin vuosikasvu

Indic401. EA19: 19 EU:n jäsenvaltiota, jotka olivat ottaneet 1. tammikuuta 2015 mennessä euron valuutakseen.

Indic401. EA19: 19 EU:n jäsenvaltiota, jotka olivat ottaneet 1. tammikuuta 2015 mennessä euron valuutakseen.

Kauppatase – vienti miinus tuonti

Fotr49 ja Naaco1

Pohjoismaiden välinen kauppa

Fotr44

Pohjoismaiden välinen kauppa

Fotr43

Pohjoismaiden ministerineuvosto
Ved Stranden 18
DK-1061 København K
www.norden.org

Pohjola tilastoina 2016

Tässä julkaisussa on vain pieni valikoima pohjoismaisia tilastoja. Vieraile osoitteessa www.norden.org/tietoa ja tutustu tarkemmin Pohjolan ja Pohjoismaiden lukuihin sekä tilastoihin.

ANP 2016:760
ISBN 978-92-893-4690-0 (PRINT)
ISBN 978-92-893-4691-7 (PDF)
ISSN 2414-6587 (ONLINE)
ISSN 2414-6579 (PRINT)